

Klientavgifter inom funktionshindersservicen 2025

Östra Nylands välfärdsområde 2025

Nämnden för ordnande av tjänster 14.05.2025 § 50

Gäller från och med 1.6.2025

Innehåll

1 Funktionshinderservice	2
2 Avgiftsfria tjänster enligt lagen om funktionshinderservice	2
3 Tjänster enligt lagen om funktionshinderservice för vilka en avgift för uppehälle kan tas ut	3
3.1 Träning, boendeträning	3
3.2 Avgifter för krävande specialtjänster	3
3.3 Stöd för boendet	4
3.4 Långvarig familjevård.....	5
3.5 Kortvarig familjevård	5
3.6 Kortvarig omsorg.....	5
3.7 Dagverksamhet och arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning.....	5
3.8 Krävande multiprofessionellt stöd för boende som specialomsorg	6
4 Tjänster enligt lagen om funktionshinderservice för vilka en klientavgift kan tas ut	6
4.1 Stöd för rörligheten.....	6
4.2 Stöd för boendet för barn.....	7
4.3 Institutionservice som specialomsorg	7
5 Avgiftsfri vård för personer som använder livsuppehållande respirator.....	7
6 Funktionshinderservicelagens skyddsbestämmelse om klientavgifter	8
7 Prislista för klientavgifter	8
7.1 Avgifter för uppehälle som kan tas ut för tjänster enligt lagen om funktionshinderservice	8
Måltidsavgifter i avsnitt 7.4.....	10
7.2 Klientavgifter för funktionshinderservicens färdtjänst inom stödet för rörligheten .	10
7.3 Stöd för boendet för barn som ordnas utanför hemmet.....	10
7.4 Måltidsavgifter.....	11

1 Funktionshinderservice

Den nya lagen om funktionshinderservice trädde i kraft 1.1.2025.

Beslut som fattats med stöd av lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987) gäller under den giltighetstid som anges i besluten, dock högst i tre år från den nya lagens ikraftträdande. Besluten måste dock göras till beslut enligt den nya lagen alltid på initiativ av den person som beslutet gäller eller på välfärdsområdets initiativ när servicebehovet hos personen med funktionsnedsättning kräver det.

I beslut om funktionshinderservice som fattats från och med 2025 iakttas den nya lagen och avgifterna som grundar sig på den. Under en övergångsperiod på tre år kan en person med funktionsnedsättning samtidigt ha gällande beslut om olika tjänster enligt både den nya och den gamla lagen.

Denna anvisning gäller klientavgifter inom funktionshinderservicen som tas ut enligt den nya lagen från 1.6.2025.

2 Avgiftsfria tjänster enligt lagen om funktionshinderservice

Hjälp och stöd som ingår i tjänster enligt lagen om funktionshinderservice är avgiftsfria i följande tjänster:

- träning
- personlig assistans
- särskilt stöd för delaktigheten
- stöd i att fatta beslut
- krävande multiprofessionellt stöd
- stöd för boendet
- stöd för boendet för barn som ordnas i hemmet
- stöd för tillgängligt boende
- kortvarig omsorg
- dagverksamhet
- arbetsverksamhet för personer med funktionsnedsättning
- stöd för rörligheten
- övriga tjänster och stödåtgärder enligt 34 §

Därtill är följande avgiftsfria:

- uppehålle i samband med morgon- och eftermiddagsverksamhet som ordnas som kortvarig omsorg
- resor till dagverksamhet och resor till arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning
- tjänster som ingår i stöd för boendet och stöd för boendet för barn som ordnas i hemmet, som skulle kunna vara avgiftsbelagda om de ordnades som separata tjänster (t.ex. hemvård eller hemsjukvård som ingår i stöd för boendet)

I avvikelse från detta kan dock en avgift tas ut för stöd för boende och personlig assistans, om personen får ersättning för dessa med stöd av någon annan lag än lagen om funktionshinderservice. (Klientavgiftslagen 4 §)

3 Tjänster enligt lagen om funktionshinderservice för vilka en avgift för uppehälle kan tas ut

En skälig avgift för uppehälle kan tas ut för följande tjänster enligt lagen om funktionshinderservice (klientavgiftslagen 7 e §):

- träning
- krävande multiprofessionellt stöd
- stöd för boendet
- kortvarig omsorg
- dagverksamhet
- övriga tjänster och stödåtgärder enligt 34 §

En avgift för uppehälle kan också tas ut för arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning enligt 27 § i lagen om funktionshinderservice.

Avgiften kan tas ut trots att tjänsten inte nämns i 7 e § i klientavgiftslagen. Huvudregeln är att avgifter för social- och hälsovårdstjänster kan tas ut hos den som använder tjänsten, om det inte har föreskrivits att tjänsten är avgiftsfri. (Klientavgiftslagen 1 §) Det har inte föreskrivits att uppehållet i arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning är avgiftsfritt, varvid en avgift kan tas ut. Den avgift som tas ut får vara högst lika stor som kostnaderna för serviceproduktionen. (Klientavgiftslagen 2 §)

Hjälp och stöd som ingår i arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning samt resorna till arbetsverksamheten är däremot avgiftsfria. (Klientavgiftslagen 4 §)

3.1 Träning, boendeträning

Hjälp och stöd som hör till träningen är avgiftsfri för klienten. Träningen kan dock omfatta uppehälle, dvs. exempelvis sådana tillbehör eller redskap som orsakar kostnader för personen oberoende av funktionsnedsättningen. Vanliga kostnader som orsakas oberoende av funktionsnedsättningen är normala kostnader för personens liv och boende. Sådana kostnader är exempelvis måltider, hygienartiklar som personen använder, städredskap, bastu och klädtvätt. I långvarig service betalar personen allmänna kostnader för boendet, såsom hyra, el och vatten.

3.2 Avgifter för krävande specialtjänster

3.2.1 Krävande multiprofessionellt stöd som institutionsvård och sakkunnigtjänst

För uppehålle vid långvarig institutionsvård kan det tas ut en avgift som bestäms enligt 7 c § i klientavgiftslagen. Avgiften bestäms enligt klientens betalningsförmåga. Avgiften får utgöra högst 85 procent av nettomånadsinkomsterna för den som vårdas. Klienten ska ha till sitt förfogande ett belopp för personligt bruk.

För vård under närståendevårdarens ledighet tas det ut en klientavgift per dygn.

3.2.2 Krävande multiprofessionellt stöd som sakkunnigtjänst

En sakkunnigtjänst inom krävande multiprofessionellt stöd som ordnas med stöd av lagen om funktionshinderservice är avgiftsfri för klienten.

3.3 Stöd för boendet

Stöd för boendet kan ordnas med beaktande av olika boendeformer:

- i personens privata bostad
- i en gemensam bostad för flera personer
- i en bostadsgrupp som finns bland normala bostäder eller i ett bostadsnätverk som består av separata bostäder eller
- i ett boende i gruppform.

En avgift för uppehålle tas ut för stöd för boende, om boendet sker i gruppform (gemenskapsboende och serviceboende med heldygnsvård).

Avgiften för uppehålle tas ut även av invånare i en bostadsgrupp eller i ett bostadsnätverk som består av separata bostäder, om välfärdsområdet levererar till dessa förnödenheter eller tjänster som hänför sig till uppehållet.

Avgiften för uppehålle innefattar stödåtgärder (t.ex. underhåll av gemensamma lokaler, bastu) och förnödenheter (t.ex. hygien- och städartiklar, klädtvättmedel, städredskap, förnödenheter för gemensamma lokaler, kärl och hushållsapparater, gemensamma hobby- och rekreationsredskap, avgifter med anknytning till allmän trivsel, wc- och hushållspapper, soppåsar). För att avgiften ska tas ut krävs det inte att den boende regelbundet använder alla ovan nämnda stödåtgärder, förnödenheter eller redskap.

Avgiften för uppehålle tas inte ut om den boende inte omfattas av tjänsten under en hel månad.

Klienten betalar själv boendekostnaderna, såsom hyra, el och vatten.

Tjänster som ordnas med stöd av socialvårdslagen och som skulle vara avgiftsbelagda som enskilda tjänster är avgiftsfria i anslutning till helheten av stödet för boende. Stödet för boendet motsvarar således som tjänst serviceboende som ordnades enligt den tidigare handikappservice lagen.

I boende i gruppform tas måltidsavgifterna ut enligt måltidsavgifterna som välfärdsområdet fastställt och antalet genomförda måltider. Måltidsavgifter tas även ut av invånare i en bostadsgrupp eller i ett bostadsnätverk som består av separata bostäder, om välfärdsområdet levererar måltider till dem eller invånaren äter i boendet i gruppform.

Om en klient inom funktionshindersservicen deltar i tillredningen av maten tas det endast ut en avgift för råvarorna.

3.4 Långvarig familjevård

I tjänster inom långvarig familjevård tas det inte ut en klientavgift för familjevård som ordnats som stöd för boendet enligt 18 § i lagen om funktionshindersservice (675/2023). För långvarig familjevård som ordnas som stöd för boendet med stöd av lagen om funktionshindersservice tas det ut avgifter för uppehälle och måltidsavgifter av en klient som fyllt 18 år. I långvarig familjevård tar man därtill ut en boendeavgift på 250 euro i månaden som ersätter hyran.

För familjevård som ordnas som stöd för boendet för barn, uppehälle eller omsorg tar man av personer under 18 år ut som ersättning barntillägget och handikappbidraget under den tid som familjevården ordnas. Summan som tas ut kan vara totalt högst 500 euro/mån. Barntillägget tas ut i sin helhet. Handikappbidraget tas ut så att klienten har kvar 15 % av handikappbidraget som ett belopp för personligt bruk, dock minst 182 €/mån (2025). Beloppet för personligt bruk justeras vartannat år.

3.5 Kortvarig familjevård

För kortvarig familjevård tas det ut en nedsatt avgift för uppehälle. Måltidsavgift tas inte ut separat. Familjevård under en del av dygnet som ordnas av funktionshindersservicen är avgiftsfri för klienten.

3.6 Kortvarig omsorg

Kortvarig omsorg avser perioder på några timmar, dagar eller veckor som kan upprepas. I undantagsfall kan perioderna också vara längre, exempelvis om personen som svarar för omvårdnaden insjuknar. En oavbruten period inom kortvarig omsorg ska vara under tre månader.

Hjälp och stöd som hör till kortvarig omsorg är avgiftsfria för klienten. Kortvarig omsorg kan dock omfatta uppehälle, dvs. exempelvis sådana förnödenheter eller redskap som orsakar kostnader för personen oberoende av funktionsnedsättningen.

Vanliga kostnader som orsakas oberoende av funktionsnedsättningen är normala kostnader för personens liv och boende. Sådana kostnader är exempelvis måltider, hygienartiklar som personen använder, hushållsförnödenheter och -ämnen, städredskap, internet och tidningar.

Upphållet i samband med morgon- och eftermiddagsverksamhet som ordnas som kortvarig omsorg är avgiftsfritt

För kortvarig vård eller tillfällig vård som ordnas i hemmet tas det inte ut någon klientavgift.

3.7 Dagverksamhet och arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning

Dagverksamhet och arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning är avgiftsfria för klienten, men en måltidsavgift tas ut av klienten.

En person med funktionsnedsättning har rätt till avgiftsfria resor till dagverksamhet och arbetsverksamhet för personer med funktionsnedsättning, om han eller hon har särskilda svårigheter att röra sig och inte utan oskäligt stora svårigheter självständigt kan använda den offentliga kollektivtrafiken.

3.8 Krävande multiprofessionellt stöd för boende som specialomsorg

Specialomsorg enligt lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda är avgiftsfri för klienten.

För uppehållet för en person med utvecklingsstörning kan dock tas ut en skälig avgift. Med uppehälle avses exempelvis sådana förnödenheter eller redskap som orsakar kostnader för personen oberoende av funktionsnedsättningen. Vanliga kostnader som orsakas oberoende av funktionsnedsättningen är normala kostnader för personens liv och boende. Sådana kostnader är exempelvis måltider, hygienartiklar som personen använder, städredskap, bastu, el och vatten.

Klienten gör ett separat hyresavtal med boendeenheten. Hyran tas ut av klienten för den tid som bostaden/rummet kan användas av personen och gäller oberoende av orsaken till frånvaro. Hyror är inte avgifter och de fastställs således separat. Hyran motsvarar ett vanligt bostadsvederlag.

4 Tjänster enligt lagen om funktionshinderservice för vilka en klientavgift kan tas ut

En klientavgift kan tas ut för följande tjänster enligt lagen om funktionshinderservice:

- stöd för rörlighet som ordnats som färdtjänst
- stöd för boendet för barn som ordnats utanför hemmet

4.1 Stöd för rörligheten

Stödet för rörligheten är avgiftsfritt när det ordnas på något annat sätt än som färdtjänst.

För färdtjänst får välfärdsområdet av en person med funktionsnedsättning ta ut högst en klientavgift som motsvarar avgiften för kollektivtrafik på orten. Klientavgiften bestäms primärt enligt taxan för busstrafiken. Välfärdsområdet kan också ta ut någon annan skälig avgift som kan jämföras med avgiften för kollektivtrafik om kollektivtrafik inte har ordnats i kommunens område. Välfärdsområdet får ta ut en klientavgift endast om klienten de facto har använt färdtjänsten.

En person med funktionsnedsättning har rätt till avgiftsfria resor till dagverksamhet och arbetsverksamhet för personer med funktionsnedsättning, om han eller hon har särskilda

svårigheter att röra sig och inte utan oskäligt stora svårigheter självständigt kan använda den offentliga kollektivtrafiken.

4.2 Stöd för boendet för barn

När stöd för boendet för ett barn ordnas i hemmet är hjälp och stöd samt tjänster i anslutning till stödet avgiftsfria. (Klientavgiftslagen 4 §)

4.2.1 Avgift för stöd för boendet för barn som ordnas utanför hemmet

För stöd för boendet för barn som ordnas utanför hemmet kan det tas ut en avgift, om det är motiverat med hänsyn till familjens utkomstmöjligheter och underhållsansvar. För stöd för boendet för barn som ordnats utanför hemmet kan välfärdsområdet ta ut en avgift för kostnaderna för barnets underhåll.

Om en förälder är skyldig att betala underhållsbidrag till barnet kan välfärdsområdet ta ut underhållsbidraget eller underhållsstödet som betalas till barnet för den tid som barnets stöd för boendet ordnas utanför hemmet.

Utöver avgiften för underhåll eller underhållsbidraget eller -stödet kan välfärdsområdet ta ut en skälig avgift ur barnets eller den ungas övriga inkomster, ersättningar eller fordringar. I klientavgiftslagen fastställs en övre gräns, som avgiften för stödet för boende för barn totalt inte får överskrida. Avgiften som tas ut av barnet och dennes föräldrar får vara totalt högst 500 euro i månaden (år 2025, summan indexjusteras vartannat år). Avgiften som tas ut får dock inte överskrida de kostnader som tjänsten orsakar för välfärdsområdet. (Klientavgiftslagen 7 d §)

När en avgift tas ut av ett barn ska välfärdsområdet se till att barnet till sitt förfogande har ett belopp för personligt bruk, som för barn i familjevård är minst lika stort som det belopp inom långvarig familjevård som avses i 7 c § 3 mom. och för barn som bor i smågrupphem är minst lika stort som det belopp inom långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg som avses i 7 c § 3 mom. Beloppet för personligt bruk är 182 €/mån (2025). Beloppet för personligt bruk justeras vartannat år.

4.3 Institutionsservice som specialomsorg

Av klienter inom långvarig service tar man ut en månadsavgift. Avgiften får vara högst 85 procent av klientens nettomånadsinkomster, av vilka lagstadgade avdrag gjorts. Ett minimibelopp för personligt bruk måste återstå för klienten. Inkomster och avdrag som ska beaktas när avgiften fastställs anges i klientavgiftslagen. Beloppet för personligt bruk är 122 €/mån (2025). Beloppet för personligt bruk justeras vartannat år.

5 Avgiftsfri vård för personer som använder livsuppehållande respirator

Avgiftsfria hälsovårdstjänster är vård till personer som använder livsuppehållande respirator, uppehälle när de får institutionsvård inom hälso- och sjukvården samt transport i anslutning till vården. (Klientavgiftslagen 5 §)

Alla hälso- och sjukvårdstjänster samt transporter i anslutning till vården är avgiftsfria för personer som använder livsuppehållande respirator. Bestämmelserna i klientavgiftslagen gäller social- och hälsovårdstjänster som välfärdsområdet svarar för att ordna. Med andra ord gäller bestämmelserna om avgiftsfri hälso- och sjukvård för personer som använder livsuppehållande respirator tjänster som välfärdsområdet svarar för att ordna. Med detta avses även exempelvis rehabilitering som välfärdsområdet svarar för att ordna. Klientavgiftslagen gäller inte exempelvis rehabilitering som ordnas av FPA.

Eftersom en person som bor hemma inte längre är i institutionsvård kan hen inte få avgiftsfria läkemedel som hör till sjukhusvården från sjukhuset, utan läkemedlen ska skaffas själv med recept. (Social- och hälsovårdsutskottets betänkande ShUB 52/2022 rd)

6 Funktionshindersservicelagens skyddsbestämmelse om klientavgifter

Utöver vad som i 11 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården föreskrivs om efterskänkande av avgift eller nedsättning av fastställd avgift, ska avgift för social- och hälsovårdstjänster som ordnas enligt en i 2 § 2 mom. i lagen om funktionshinderservice avsedd lag inte bestämmas, eller avgiften efterskänkas eller nedsätts, om avgiften hindrar eller väsentligen försvårar ordnandet av individuell service för personen med funktionsnedsättning eller om det är befogat med beaktande av vårdsynpunkter. (Lagen om funktionshinderservice 2 §)

Skyddsbestämmelsen gäller inte eventuella avgifter för service som beviljas med stöd av lagen om funktionshinderservice, utan på dem tillämpas bestämmelserna om efterskänkande och nedsättning av avgift i 11 § i klientavgiftslagen.

7 Prislista för klientavgifter

7.1 Avgifter för uppehälle som kan tas ut för tjänster enligt lagen om funktionshinderservice

Tjänst	Avgift från 1.6.2025	Avgift från 1.1.2024	Referensgrund
Kortvarig omsorg, dygn (Omfattar boende, måltider och annat uppehälle) Tas ut av över 18-åringar	34,90 €	34,90 €	Budget
Tas ut av under 18-åringar	20,50 €		
Träning i boendeserviceenhet / mån	46,40 €		Budget

Tjänst	Avgift från 1.6.2025	Avgift från 1.1.2024	Referensgrund
Allmän del / mån	23,20 €		
Bastuavgift / mån	9,30 €		
Klädtvätt, mån	13,90 €		
Måltider enligt måltidsprislistan			
Krävande multiprofessionellt stöd som institutionsvård	66,90 €		Budget
Kortvarig institutionsvård, dygn	23 €		
Långvarig institutionsvård, dygn			
Stöd för boendet	16,90 €	26,90 €	Budget
Kortvarig omsorg, dygn del av dygnet (Omfattar boende, måltider och annat uppehälle) Tas ut av över 18-åringar			
Kortvarig omsorg utan måltider, dygn (Omfattar boende och annat uppehälle) Tas ut av över 18-åringar	26,90 €	16,90 €	Budget
Kortvarig omsorg utan måltider, del av dygnet (Omfattar boende och annat uppehälle) Tas ut av över 18-åringar	11,60 €	11,60 €	Budget
Deltidsvård, €/gång (inkl. måltider) Högst 7 h	12,00 €	9,50 €	Budget
Kortvarig omsorg, under 18-åringar verksamhet under semestertider			Budget
Måltider enligt måltidsprislistan			
Långvarig familjevård/mån	46,40 €		Budget
Boendeavgift (ersätter hyran)/mån	250 €		
Måltider enligt måltidsprislistan			
Kortvarig familjevård, dygn	30,50 €	25,80 €	Budget
Familjevård en del av dygnet, del av dygn	26,95 €	22,80 €	Budget
Lagstadgad ledighet inom närståendevård	12,80 €	12,80 €	Klientavgiftslagen 6 b §
Dagverksamhet enligt lagen om funktionshinderservice			Budget
Måltider enligt måltidsprislistan			

Tjänst	Avgift från 1.6.2025	Avgift från 1.1.2024	Referensgrund
Dag- och arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning			Budget
Måltider enligt måltidsprislstan			
Boendestödsenheter/mån			Budget
Hygienartiklar/mån	10,60 €	10,60 €	
Städtillbehör/mån	10,60 €	10,60 €	
El/mån	16,75 €	16,75 €	
Vatten/mån	15,90 €	15,90 €	
Bastu	5,30 €	5,30 €	
Måltider enligt måltidsprislstan			

Måltidsavgifter i avsnitt 7.4.

7.2 Klientavgifter för funktionshindersservicens färdtjänst inom stödet för rörligheten

Tjänst	Avgift från 1.6.2025	Avgift från 1.1.2024	Referensgrund
Funktionshindersservicelagen resor för att sköta ärenden och för rekreation, €/resa (funktionell närkommun)	3,20 €	2,95 €	Budget
Funktionshindersservicelagen resor för att sköta ärenden och för rekreation under 18-åringar, €/resa (funktionell närkommun)	1,60 €	1,50 €	Budget
Funktionshindersservicelagen resor för att sköta ärenden och för rekreation, €/resa (kommun som är betydelsefull för det egna livet)	självrisk enligt det billigaste kollektiva färd sättet	6,30 €	Budget
Funktionshindersservicelagen resor för att sköta ärenden och för rekreation under 18-åringar, €/resa (kommun som är betydelsefull för det egna livet)	självrisk enligt det billigaste kollektiva färd sättet	3,15 €	Budget
Funktionshindersservicelagen studie- och arbetsresor	självrisk enligt det billigaste kollektiva färd sättet	självrisk enligt det billigaste kollektiva färd sättet	Budget

Färdtjänstens avgifter grundar sig på kollektivtrafikens avgifter i området

7.3 Stöd för boendet för barn som ordnas utanför hemmet

Tjänst	Avgift från 1.6.2025	Referensgrund
Stöd för boendet för barn som ordnas utanför hemmet, även långvarig familjevård	Klientavgiftens belopp bestäms enligt klientens inkomster. Av föräldrarnas inkomster utgör avgiften högst ett belopp som motsvarar det underhållsbidrag som bestäms enligt 1–3 § i lagen om underhåll för barn. Avgiften som tas ut av barnet och dennes föräldrar kan vara totalt högst 500 e. Barnet ska lämnas ett belopp för personligt bruk på minst 182 euro.	Klientavgiftslagen 7 d och 7 c § 3 mom.

7.4 Måltidsavgifter

Måltidstjänst	Avgift från 1.6.2025	Avgift från 1.1.2024	Referensgrund
Måltidspaket, hel dag / under 18 år	20,50 € / 15,20€	20,00 €	Budget
Måltidspaket, del av dygn (väljs av följande) / Under 18 år			
Frukost	2,12 € / 1,20€	2,00 €	Budget
Lunch	7,07 € / 4,80€	7,00 €	Budget
Mellanmål	2,12 € / 1,20€	2,00 €	Budget
Middag	7,07 € / 4,80€	7,00 €	Budget
Kvällsmål	2,12 € / 1,20 €	2,00 €	Budget